

Obsah

Úvod	10
1 FINANČNÍ TRHY	13
1.1 Makroekonomický rámec hospodářské politiky a finanční trhy	13
1.1.1 Makroekonomický rámec a cíle hospodářské politiky	13
1.1.2 Monetární politika	22
1.1.3 Fiskální a finanční politika	29
1.1.3.1 Veřejné finance a fiskální politika	30
1.1.4 Externí a interní faktory existence ekonomické nerovnováhy ve finančním systému	45
1.2 Finanční systém	53
1.2.1 Charakteristika finančních trhů	53
1.2.2 Funkce finančních trhů	53
1.2.3 Členění finančních trhů	54
1.2.4 Finanční zprostředkování	56
1.2.4.1 Metody převodu peněžních prostředků	56
1.2.4.2 Modely finančního zprostředkování	56
1.3 Finanční zprostředkovatelé	57
1.3.1 Komerční banky	58
1.3.2 Investiční banky	59
1.3.3 Hypoteční banky	60
1.3.4 Spořitelny a stavební spořitelny	60
1.3.5 Spořitelni a úvěrní družstva	62
1.3.6 Banky se speciálními funkcemi	63
1.3.7 Nebankovní subjekty finančních trhů	64
1.3.7.1 Dceřiné finanční společnosti bank	64
1.3.7.2 Pojišťovny	66
1.3.7.3 Penzijní společnosti	66
1.3.7.4 Investiční zprostředkovatelé	67
1.3.7.5 Obchodníci s cennými papíry	68
1.4 Finanční nástroje	69
1.4.1 Reálné investice	69
1.4.1.1 Investice do zlata	69
1.4.2 Finanční investice	72
1.4.2.1 Členění cenných papírů	72
2 PENĚŽNÍ A DEVÍZOVÝ TRH	74
2.1 Charakteristika peněžního trhu	74
2.1.1 Mezibankovní trh	74
2.1.2 Obchody mezi centrální bankou a komerčními bankami	75
2.1.3 Obchody mezi komerčními bankami navzájem	76
2.2 Instrumenty peněžního trhu	78
2.2.1 Pokladniční poukázky	78
2.2.2 Směnky	79
2.2.3 Depozitní směnky	82
2.2.4 Depozitní certifikáty	83
2.2.5 Komerční papíry	83
2.2.6 Devizový trh	84
2.2.6.1 Řízení devizových rizik v českých společnostech	87

3	KAPITÁLOVÉ A DERIVÁTOVÉ TRHY	91
3.1	Dluhopisy jako úvěrové cenné papíry	91
3.1.1	Státní dluhopisy na kapitálovém trhu	92
3.1.2	Euroval – řešení problémů dluhové krize	95
3.1.3	Zvláštní druhy dluhopisů – hybridy	96
3.2	Akce – majetkový cenný papír	98
3.2.1	Akciové indexy	99
3.2.2	Vliv makroekonomických a globálních faktorů na akciové trhy	103
3.3	Technická analýza	106
3.3.1	Grafická analýza – nástroje	107
3.3.2	Grafické formace	108
3.3.3	Analýza založená na trendech	111
3.3.4	Eliotovy vlny	111
3.3.5	Analýza na základě technických indikátorů	113
3.4	Psychologická analýza	115
3.4.1	Kostolanyho investiční strategie	115
3.4.2	Novodobé teorie z oblasti investiční psychologie	116
3.4.3	Spekulativní bubliny	117
3.5	Portfóliové investice	122
3.5.1	Kolektivní investování a jeho formy	127
3.6	Deriváty finančního trhu	128
3.7	Odvozené finanční nástroje	133
3.7.1	Finanční deriváty	134
3.7.1.1	Základní druhy finančních derivátů	134
3.7.1.2	Složené a exotické deriváty	135
3.7.1.3	Důvody vyžívání finančních derivátů	135
3.7.1.4	Trh s finančními deriváty	135
3.7.2	Strukturované investiční produkty	137
3.7.2.1	Fondy obchodovatelné na burze (ETF)	137
3.7.2.2	Dluhové investiční produkty (ETNs)	137
3.7.2.3	Trh se strukturovanými investičními produkty	138
3.7.3	Cenné papíry zajištěné aktivy	138
3.7.3.1	Zajištěné dluhové obligace	139
3.7.3.2	Trh s cennými papíry se zajištěnými aktivy	140
3.7.4	Porovnání vývoje trhů s jednotlivými finančními nástroji	140
3.8	Kapitálový trh a teorie očekávání	142
3.8.1	Teorie očekávání a charakteristika vývoje nástrojů finančního trhu	143
3.8.2	Očekávání vývoje trhu a tendence využití predikcí	146
3.8.3	Vazby českého finančního trhu a zdroje kapitálu	150
4	BANKOVNÍ SYSTÉM	162
4.1	Základní determinanty bankovního systému	162
4.1.1	Peníze jako předmět podnikání	163
4.1.2	Atypická struktura bilance komerční banky	165
4.1.3	Regulace v bankovním sektoru	166
4.2	Dvojstupňový bankovní systém	169
4.3	Centrální banka	170
4.3.1	Úvod do problematiky centrálního bankovníctví	170
4.3.2	Nástroje centrální banky	171
4.3.2.1	Přímé nástroje měnové politiky	172

4.3.2.2	Nepřímé nástroje měnové politiky	172
4.3.2.3	Povinné minimální rezervy	173
4.3.3	Regulace bankovního sektoru	173
4.3.4	Evropský systém centrálních bank, Evropská centrální banka a Eurosystem	173
4.3.4.1	Evropský systém centrálních bank	173
4.3.4.2	Evropská centrální banka (ECB)	174
4.3.4.3	ECB a její funkce	177
4.3.4.4	ECB a výkon měnové politiky	178
4.3.4.5	Strategie měnových politik pro nečlenské státy eurozóny	186
4.3.4.6	Měnová politika ECB během finanční krize	187
4.3.4.7	Centrální banky v průběhu světové finanční krize	188
4.3.4.8	Centrální banky v roli „Lender of last resort“	189
4.3.4.9	Vývoj refinančních operací během světové finanční krize	190
4.3.4.10	Dluhová krize v eurozóně a politika ECB	193
4.3.4.11	ECB a Řecko	193
4.3.4.12	Evropská rada pro řízení systémového rizika	195
4.3.5	Budoucnost centrálních bank	196
4.3.6	Česká národní banka	197
4.4	Významné trendy rozvoje evropského komerčního bankovníctví	209
4.5	CSR v komerčním bankovníctví	214
4.5.1	Formulace problému	216
4.5.2	Společenská odpovědnost firem, etika a banky	216
4.5.3	CSR a morálka v bankovním byznysu. Mýtus nebo realita?	218
4.5.4	Případová studie: CSR v českém komerčním bankovníctví	222
5	KOMERČNÍ BANKA	229
5.1	Definice komerční banky	229
5.2	Základní aktivity komerční banky	230
5.3	Primární cíl podnikání komerční banky	231
5.4	Základní cíle podnikání komerční banky	232
5.4.1	Rentabilita komerční banky	233
5.4.2	Likvidita komerční banky	233
5.4.3	Solventnost komerční banky	240
5.5	Úrok, způsoby a metody úročení v komerční bance	241
5.6	Členění komerčních bank	243
6	SYSTÉM ŘÍZENÍ KOMERČNÍ BANKY	246
6.1	Integrovaný systém řízení komerční banky	246
6.2	Strategie komerční banky	249
6.2.1	Koncept strategického řízení komerční banky	250
6.3	Řízení aktiv a pasiv v komerční bance	251
6.3.1	Analýza možností řízení jednotlivých položek bilance komerční banky	253
6.4	Finanční řízení komerční banky	256
6.4.1	Řízení výkonnosti komerční banky	256
6.4.1.1	Přístupy k měření a řízení výkonnosti komerční banky	256
6.4.1.2	Řízení ziskovosti komerční banky	259
6.4.1.3	Řízení ziskovosti klienta	271
6.4.1.4	Řízení rentability komerční banky	273
6.4.1.5	Řízení rentability bankovních produktů	278
6.4.1.6	Moderní ukazatele výkonnosti komerční banky	282

6.4.1.7 Možné směry optimalizace výkonnosti komerční banky	284
6.4.2 Řízení rizik v komerční bance	285
6.4.2.1 Charakteristika finančních rizik v komerční bance	286
6.4.2.1.1 Úvěrové riziko	286
6.4.2.1.2 Tržní riziko	290
6.4.2.1.3 Riziko likvidity	292
6.4.2.1.4 Operační riziko	293
6.4.2.1.5 Ostatní rizika	294
6.4.2.2 Řízení úvěrového a úrokového rizika	295
6.4.2.2.1 Řízení úrokového rizika	296
6.4.2.3 Regulace bankovního podnikání v kontextu finančních rizik obchodní banky	306
6.5 Řízení bankovních obchodů	320
6.5.1 Péče o klienta v komerční bankce	321
6.5.2 Segmentace klientů v komerční bance	322
6.5.3 Spokojnost klienta v komerční bance	323
6.5.3.1.1 Výzkum spokojenosti bankovních klientů v České a Slovenské republice	326
6.6 Produktová politika	331
6.6.1 Kvalita bankovních produktů a služeb	333
6.7 Cenová politika	335
6.8 Komunikační politika	336
6.9 Distribuční politika	337
6.10 Personální politika	338
6.10.1 Výsledky vlastních výzkumů v oblasti personálního managementu	342
6.11 Prodejní techniky	348
6.11.1 Standardy vystupování pracovníků vůči klientům při uzavírání bankovních obchodů	349
6.11.2 Způsob kladení správných otázek při prodeji bankovních produktů a služeb	349
6.11.3 Vybrané problémy bankovní kultury	350
6.12 Organizační řízení komerční banky	352
6.12.1 Organizační struktura komerční banky	352
6.12.2 Organizace poboček v komerční bance	357
6.12.3 Organizace bankovních obchodů	359
7 AKTIVNÍ OBCHODY KOMERČNÍ BANKY	361
7.1 Definice a členění aktivních bankovních obchodů	361
7.2 Bankovní úvěry	362
7.2.1 Příčiny zadlužování ekonomických subjektů	364
7.2.2 Členění bankovních úvěrů	368
7.2.2.1 Základní typy bankovních úvěrů	368
7.2.3 Způsoby zajištění úvěrů	372
7.2.4 Obecný postup banky při poskytování úvěrů	373
7.2.4.1 Postup komerční banky při poskytování podnikatelského úvěru	374
7.2.4.1.1 Případová studie poskytnutí firemního úvěru	377
7.3 Metody a postupy pro řízení úvěrového rizika v komerční bance	383
7.3.1 Modely řízení úvěrového rizika v komerční bance	384
7.4 Alternativní formy financování firem	397
7.4.1 Factoring	397
7.4.2 Forfaiting	399
7.4.3 Leasing	399

8 PASIVNÍ OBCHODY KOMERČNÍ BANKY	401
8.1 Definice pasivních bankovních obchodů	401
8.2 Vlastní kapitál komerční banky	402
8.2.1 Členění vlastního kapitálu komerční banky	402
8.2.2 Funkce vlastního kapitálu komerční banky	403
8.2.3 Kapitálová přiměřenost komerční banky	404
8.2.4 Systémové riziko a past regulace v systému Basel II.	408
8.2.5 Nová pravidla kapitálové přiměřenosti podle Basel III.	410
8.2.5.1 Zhodnocení nových pravidel kapitálové přiměřenosti Basel III.	414
8.3 Cizí kapitál komerční banky	416
8.3.1 Členění cizího kapitálu komerční banky	420
8.3.2 Zákon o ochraně vkladů v ČR, SR a ve Švýcarsku	428
8.3.3 Bankovní úvěry	433
9 MIMOBILANČNÍ OBCHODY KOMERČNÍ BANKY	434
9.1 Platební styk	434
9.1.1 Členění platebního styku	435
9.1.2 Hotovostní platební styk	435
9.1.3 Bezhotovostní platební styk	440
9.1.3.1 Nástroje bezhotovostního platebního styku	441
9.1.3.1.1 SWIFT	444
9.1.4 Platební systémy	446
9.1.5 Současné platební systémy ve světě	448
9.1.5.1 Průmyslově vyspělé státy	448
9.1.5.2 Platební systémy v Evropské unii	449
9.1.5.3 Základní principy platebních systémů	450
9.1.5.4 Všeobecná struktura platebních systémů	454
9.1.5.5 Velkoobjemové platební systémy	456
9.1.6 TARGET, SEPA	457
9.1.6.1 Provozní doba TARGET	459
9.1.6.2 Cenová politika TARGET	461
9.1.6.3 Zajišťování likvidity během obchodního dne	461
9.1.6.4 Podmínky pro národní centrální banky	462
9.1.6.5 Funkce Evropské centrální banky v oblasti platebních systémů	463
9.1.6.6 Každodenní závěrečné procedury	463
9.1.6.7 Platební služby pro ostatní přeshraniční velkoobjemové systémy čistých plateb ...	464
9.1.6.8 Platby při intervenčních devizových operacích	464
9.1.6.9 TARGET2	464
9.1.6.10 SEPA	465
9.1.6.11 Fungování mezinárodního platebního styku před zavedením eura	466
9.1.6.12 Současná legislativa	466
9.1.6.13 Platební instituce	466
9.1.6.14 Legislativa o platebních službách	467
9.1.6.15 SEPA – tři základní platební nástroje	468
9.1.6.16 Budoucnost e – SEPA	470
9.2 Systém platebního styku v České republice	471
9.2.1 Právní rámec mezibankovního platebního styku	471
9.2.2 CERTIS	473
9.2.2.1 Statistika systému CERTIS	475
9.3 Elektronické bankovníctví	477

9.3.1 Základní charakteristiky elektronického bankovníctví	477
9.3.2 Postavení a význam elektronického bankovníctví v komerční bance	478
9.3.3 Platební karty	479
9.3.4 Internetbanking	479
9.3.5 Telephonebanking	481
9.3.6 GSM banking	482
9.3.7 BankaPay	484
9.3.8 Mailbanking	485
9.4 Doplnkové obchody komerční banky	486
10 INVESTIČNÍ BANKOVNICTVÍ	489
10.1 Srovnání investičního a komerčního bankovníctví	489
10.2 Investiční banky	490
10.3 Rizika investičního bankovníctví	490
10.3.1 Tržní riziko	490
10.4 Investiční bankovníctví ve světě	491
10.4.1. Investiční bankovníctví v USA	491
10.4.2. Investiční bankovníctví v zemích EU	492
10.4.3 Investiční bankovníctví v ČR	492
10.5 Produkty investičního bankovníctví	493
10.5.1 Investice do cenných papírů	493
10.5.2 Emise cenných papírů	494
10.5.3 Obchodování s cennými papíry	496
10.6 Depotní obchody	497
10.6.1 Úschova cenných papírů	497
10.6.2 Správa cenných papírů	498
10.6.3 Uložení cenných papírů	498
10.6.4 Obhospodařování cenných papírů	498
10.7 Investiční poradenství	498
10.8 Depozitář	499
10.9 Finanční inovace v oblasti investičního bankovníctví	500
10.9.1 Sekuritizace	500
10.9.1.1 Tranšování	501
10.9.1.2 Účastníci sekuritizace	502
10.9.1.3 Pozitiva, negativa a konflikty zájmu v sekuritizačním procesu	503
10.9.1.4 Sekuritizace jako nástroj efektivního financování ekonomických subjektů v tržních podmínkách ČR	504
10.9.2 Rozbalení cenných papírů	508
11 HYPOTEČNÍ BANKOVNICTVÍ	509
11.1 Charakteristika hypotečního bankovníctví	509
11.1.1 Hypoteční banky	509
11.1.2 Zdroje financování hypotečních úvěrů	510
11.2 Hypoteční úvěr	512
11.2.1 Historie hypotečních úvěrů	514
11.2.2 Produktové inovace v oblasti hypotečních úvěrů	514
11.2.3 Poskytnutí hypotečního úvěru	515
11.2.4 Úročení hypotečních úvěrů	517
11.2.5 Splatnost hypotečního úvěru	520
11.3 Životní cyklus hypotečního úvěru	522

11.4 Hypoteční úvěry, bytová výstavba a zadluženost domácností	523
12 POJIŠŤOVNICTVÍ	526
12.1 Charakteristika pojišťovnictví a pojistného trhu	526
12.1.1 Analýza pojistného trhu České republiky s evropským pojistným trhem	533
12.2 Životní pojištění	535
12.2.1 Základní druhy životního pojištění	536
12.2.1.1 Rizikové životní pojištění	536
12.2.1.2 Kapitálové životní pojištění	537
12.2.1.3 Investiční životní pojištění	537
12.2.1.4 Univerzální (variabilní) pojištění	538
12.2.1.5 Důchodové pojištění	538
12.2.1.6 Životní pojištění dětí	539
12.2.2 Připojištění k životnímu pojištění	539
12.2.3 Oceňování rizika ze zdravotního a finančního hlediska při sjednávání životního pojištění	540
12.2.4 Úmrtnostní tabulky	541
12.3 Neživotní pojištění	542
12.4 Zajištění	544
12.4.1 Úlohy zajištění	546
12.4.2 Funkce zajištění	547
12.5 Bankopojištění	547
12.6 Globální pojistný trh	549
12.7 Pojistné podvody	556
12.7.1 Technologie vrstvené analýzy hlasu – výzkumný projekt	560
12.7.1.1 Teoretické východiska výzkumného projektu	560
12.7.1.2 Cíl a metody výzkumu	561
12.7.1.3 Výsledky výzkumu	562
12.7.1.4 Diskuze	562
ZÁVĚR	564
SUMMARY	566
LITERATURA	574
REJSTŘÍK	590